

JACEK CIEŚLAK

– Tematem głównym tego-
rocznej, jubileuszowej edycji
„Bliskich Nieznajomych” będą
historie osobiste – powiedzia-
ła Agata Siwiak, dyrektorka
artystyczna festiwalu Teatru
Polskiego w Poznaniu. – Po-
przez spektakle i filmy bę-
dziemy zadawać pytania,
które sprowokują widzów:
kim jesteśmy w naszych naj-
bardziej intymnych doświad-
czeniach i emocjach, w zmy-
słowości i cielesności, w mę-
skości i kobiecości, w lękach i
w tajemnicach.

Kim jesteśmy

Dla tej edycji festiwalu zaty-
tułowanej „Historie osobiste”
sztandarowy będzie spektakl
„Wszystko o mojej matce” z
krakowskiej Łaźni Nowej,
zwycięzca zeszłorocznej od-
słony Boskiej Komedii w Kra-
kowie. Odwołując się do ducha
twórczości Pedro Almodovara,
reżyser Michał Borczuch i ak-
tor Krzysztof Zarzecki stwo-
rzyli poruszające przedstawi-
nie inspirowane postaciami
ich matek, które zmarły na
raka. Opowieść o dramatycz-
nych wydarzeniach z przeszło-
ści, które ukształtowały mło-
dość twórców, jest także próba
przyjrzenia się procesowi
wspominania, idealizowania i
dramatyzowania ważnych dla
nas doświadczeń. Występują
Dominika Biernat, Iwona
Budner, Monika Niemczyk,
Marta Ojrzynska, Halina Ra-
siakówna, Ewelina Żak i
Krzysztof Zarzecki.

„Najgorszy człowiek na
świecie” to głośna książka
Małgorzaty Halber. W kaliskim
Teatrze im. Bogusławskiego jej
adaptację wyreżyserowała te-
goroczna laureatka Paszportu
„Polityki” Anna Smolar. Przy-
gląda się walce z chorobą alko-
holową w blasku telewizyj-
nych świateł. Nie ogranicza się
do pokazania symptomów
nałogu. Drażny kwestię jego
przyczyn braku akceptacji dla
siebie, najbliższych. Powodów
może być zresztą wiele. Każdy
z widzów może znaleźć inną
odповідź na pytania stawia-
ne przez aktorów.

Kolejnym nurtem będą
przedstawienia oparte na
biografiach mało znanych
postaci historycznych. Boha-
terką spektaklu Jolanty Jani-
czak i Wiktora Rubina „Żony
stanu, dziwki rewolucji,
a może i uczone białogłowy” z
Teatru Polskiego w Bydgosz-
czy jest aktywistka rewolucji
francuskiej Théroigne de
Méricourt. Walczyła o rów-
ność, wolność, solidarność, a
mimo to jej nazwisko nie po-
jawia się w podręcznikach
i encyklopediach obok Dan-
tona i Robespierre’a. Para-
doks jej historii polegał na
tym, że została zlinczowana
przez kobiety, o których pra-
wa walczyła. Z kolei w premie-
rowej „Pieśni Czarownic” Ewa
i Zbigniew Łowżyłowice oraz
Michał Buszewicz podejmują

♦Juliusz Chrzastowski w roli Doktora we „Wrogu ludu” Jana Klaty ze Starego Teatru

temat pierwszej w Polsce ko-
biety spalanej na stosie. Rzec
działa się w 1511 roku, na po-
znańskim Chwaliszewie. Au-
torką scenariusza jest Malina
Prześluga.

Osobny nurt stanowią będą
spektakle z udziałem osób,
które nie są aktorami. W „Jed-
nym gościu” Wojtki Ziemi-
skiego wystąpią ludzie z wada-
mi słuchu. Z TR Warszawa
przyjadą „Piłkarze” Małgor-
zaty Wdowik. Reżyserka pokazu-
je mecz piłkarski w teatrze i
teatr piłkarskiego boiska,
uważając, że spektakl to fut-
bol, teatr i taniec w jednym. Na
scenie zobaczymy dwóch fut-
bolistów – Kacpra Wdowika i
Wiktora Bagińskiego.

Ostatniego dnia festiwalu
zaprezentowany zostanie
„Wróg ludu” w reżyserii Jana
Klaty. Dyrektor Narodowego
Starego Teatru zdecydował się
na wystawienie sztuki o uzdro-
wisku, w którym kuracjuszy
truje źle skonstruowane ujęcie
wody, w czasie, gdy Kraków
zaczął nękać smog. Przeciwno
hipokryzji występuje grany
przez Juliusza Chrzastowskie-
go Doktor, mając za przeciwni-
ka swojego brata Burmistrza
(Radosław Krzyżanowski). Na
szali położone są argumenty
za finansowym sukcesem miasta i
prawdą, która uratuje zdrowie,
nie tylko turystów, ale i miesza-
kańców. Skomplikowaną natu-
rę dylematów towarzyszących
demokratycznym wyborom
uwpukla improwizowany
monolog Juliusza Chrzastow-
skiego. Krakowski aktor kaźde-
go wieczoru dotyka innych
kwestii, które współgrają z
problematyką życia mieszkań-
ców. Można się spodziewać, że
i w Poznaniu będzie gorąco.

W programie towarzyszą-
cym wystąpi zespół Michała
Zadary All Stars Dansing
Band, który zagra przeboje
dancingowe, które można
usłyszeć na weselach. Nie po-
to, by je parodiować ani żeby
je zremiksować, tylko po to, by
usłyszeć ich dziwne piękno.
Natomiast w Kinie Muza zoba-
czymy dwa filmy: nominowa-
ny do Oscara „Świt”, który
wyreżyserowała Laila Pakalni-
na, oparty na sowieckiej histo-
rii propagandowej o młodym
pionierze Pawliku Morozowie,
oraz „Yonę” w reżyserii Nira
Bergmana, opowieść o legen-
darnej awangardowej izrael-
skiej poetce.

Walka z problemami

Kaliskie Spotkania Teatral-
ne Festiwal Sztuki Aktorskiej

to jeden z najstarszych festi-
wali teatralnych w Polsce. W
tym roku odbędzie się ich 57.
edycja. Będzie ostatnią przy-
gotowaną za dyrekcji Magdy
Grudzińskiej. Od nowego se-
zonu dyrektorem będzie
zwycięzca konkursu Bartosz
Zaczykiewicz.

W Kaliszu obejrzyć będzie
można jeden z najbardziej
wstrząsających spektakli
ostatnich miesięcy – „Wielo-
ryb The Globe” Mateusza
Pakuły w reżyserii Ewy Rys-
owej z kreacji Krzysztofa Glo-
bisza. Aktor dotknięty afazją
po udarze udowadnia wielką
determinację w powrocie na
scenę i w poskramianiu cho-
roby, która paraliżuje jego
język oraz prawą część ciała
– niegdyś plastyczne jak
guma. Wspiera się na lasce,
bo utyka, ale wystarczy mu
lewa ręka, by zacząć dyrygo-
wać aktorami i widzami.
Znowu jest królem teatru, jak
szekspirowski Prospero. Kiedy
ma kłopoty z wypowia-
daniem słów, bo jak w kosz-
marze złośliwie mu się znie-
kształcają, przywraca je do
porządku pogodnym zaśpie-
wem. Asekurują go dawne
studentki – Zuzanna Skolias i
Marta Ledwoń, grające akty-
wistki Greenpeace’u.

Mateusz Pakuła świetnie
skonstruował sztukę. Wprowa-
dził do niej motyw wieloryba,
który komunikował się z inny-
mi na nietypowej częstotli-
wości, przez co bywał przez
swoje środowisko nierozumia-
ny. Spektakl nie jest wyłącznie

sztuką dla sztuki: jest wska-
zówką, jak dawać sobie radę z
problemami, a także jak mogą
w tym brać udział bliscy.

TR Warszawa przywiezie
spektakl Krzysztofa Garba-
czewskiego „Robert Robur”
według ostatniej, niedokoń-
czonej powieści Mirosława
Nahacza, zmarłego tragicznie
młodego prozaika, dziennika-
rza. W bezprecedensowym
spektaklu, łączącym transmi-
sję live i działania aktorskie,

RZECZPOSPOLITA
PISALIŚMY O TYM:
Jacek Cieślak o festiwalu **Kontra-
punkt** na Pomorzu Zachodnim
„Nowa fala płynie przez Szczecin”
21 kwietnia 2017 r.
 zycieregionow.pl

przemierzamy świat stworzo-
ny na pograniczu wirtualnej
rzeczywistości, narkotycznej
halucynacji i podróży do jądra
świadomości. Krzyżują się
obsesje, niespełnienia, marze-
nia, manipulacje. Wszech-
obecna jest inwigilacja i kon-
trola w sieci. Internetowe
gwiazdy zapalają się równie
szybko, jak gasną. Jednocze-
śnie w nowoczesną, imponują-
cą formę Garbaczewski wpisał
podejmowany od lat motyw
tajemniczej przeszłości, a
także powikłanych relacji z
mitycznym niemal ojcem.
Grają: Jan Dravnel, Dobromir
Dymecki, Natalia Kalita, Cezary
Kosiński, Lech Łotocki,
Marta Malikowska, Sebastian
Pawlak, Paweł Smagała, To-

masz Tyndyk, Justyna Wasi-
lewska, Agnieszka Żulewska.

W starym zamku

Teatr im. Żeromskiego z
Kielc pokaże „Kiel” Marcina
Cecki na podstawie filmu
Efthymisa Filippousa i Yorgo-
sa Lanthimosa. Obserwujemy
zamkniętą jednopokolenio-
wą grecką rodzinę, w której
zachowanie jest sterowane,
a język zmanipulowany
przez rodziców. Marta Gór-
nicka, twórczyni Chóru Ko-
biet, zaprezentuje polsko-
niemiecką koprodukcję
„Hymn do miłości”.

Dla widzów ceniących bar-
dziej tradycyjne formy idealną
propozycją będzie „Kto nas
odwiedzi” z warszawskiego
Och-Teatru Krystyny Jandy.
Grają Jadwiga Jankowska-
-Cieślak i Jan Peszek. Sztuka
Igora Sawina dzieje się nocą w
starym zamku, który odwie-
dzają duchy. Kwestią zasadni-
czą jest to, czy mąż pani domu
umarł śmiercią naturalną, czy
może któryś z jego przyjaciół
ma z tym coś wspólnego. Reży-
serem jest Cezary Tomaszew-
ski, autor sławnej autorskiej
wersji operetki Lehara „Weso-
ła wdówka”, wystawionej w
Wiedniu, gdzie obsadził cztery
polskie sprzątaczk.

W programie znajdą się
także inne spektakle: miejsco-
wy „Najgorszy człowiek na
świecie” Anny Smolar, „Krzy-
wicka/Krew” Aliny Moś-Ker-
ger, „Raj. Tutorial” Jędrzeja
Piaskowskiego i „Welcome
Home Boys” Kinoteatru Mu-
mio. A także „Wszystko o mojej
matce”, „Żony stanu, dziwki
rewolucji, a może i uczone
białogłowy” i „Jeden gest”.

W jury oceniającym spektak-
le zasiadą: Monika Kwa-
śniewska, autorka książek o
twórczości Krzysztofa Warli-
kowskiego, Jerzego Grzego-
rzewskiego i Jana Klaty, Nadia
Sokolenko, redaktorka naczel-
na „Ukraińskiego Teatru”,
najważniejszego teatralnego
periodyku na Ukrainie, oraz
Bogusław Kierc, aktor, poeta,
znany z „Popiołów” Andrzeja
Wajdy. ©

www.bliscynieznajomi.pl
i www.kaliskie.org

@ masz pytanie, wyślij e-mail do autora

j.cieslak@rp.pl

♦„Wszystko o mojej matce” Michała Borczucha.
Na zdjęciu **Krzysztof Zarzecki i Monika Niemczyk**